

BEGELEIDINGSTRAJECT VOOR BEGINNENDE PASTORES IN ALGEMENE EN PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN

Versie 15-10-2008

Het begeleidingstraject voor beginnende pastores omvat plaatselijke werkbegeleiding, ondersteuning door een mentor vanuit caritas en een vorm van leren aan ervaring. Het inwerken van nieuwe pastores gebeurt daardoor op een drievoudig niveau: het introduceren in de instelling, het ingroeien in de eigen pastorale bekwaamheid en de inbedding in het bisdom/caritas.

Plaatselijke werkbegeleiding	Introductie in instelling Ingroeien in pastorale bekwaamheid
Mentor vanuit bisdom/caritas	Integratie in instelling Ingroeien in pastorale bekwaamheid Inbedding in caritas/bisdom
Leren aan ervaring	Ingroeien in pastorale bekwaamheid

1. Plaatselijke werkbegeleiding

Introductie in de instelling

De introductie wordt in principe gedaan door een collega pastor in de instelling die de functie van plaatselijke werkbegeleider op zich neemt. Wanneer er geen beroep kan gedaan worden op een collega pastor dan gebeurt de introductie in de instelling door een gastheer of gastvrouw (een personeelslid van de instelling, hiervoor aangeduid door de directie). Eerder uitzonderlijk en in afspraak met caritas wordt een externe pastor aangeduid die aanvullend werkt met de gastheer of gastvrouw ter plekke. De externe pastor zal vooral de beginnende pastor inleiden in het eigene van het pastorale werk.

De plaatselijke werkbegeleider zorgt ervoor dat de nieuwe pastor deelneemt aan eventuele bestaande introductiegelegenheden in de instelling (bijvoorbeeld een introductiedag voor nieuwe werknemers). Naast deze algemene introductie zal de werkbegeleider de nieuwe pastor persoonlijk voorstellen aan de verschillende diensthoofden, verpleegeenheden, teams en andere relevante instanties. De werkbegeleider zal attent zijn voor een geleidelijke opbouw van de introductie. Daarbij wordt uitgegaan van de ervaring van de werkbegeleider over wat het meest belangrijk is en van de geleidelijke opbouw van het takenpakket van de nieuwe pastor. De plaatselijke werkbegeleider stelt hiertoe een tijdsschema op en kan daarvoor eveneens beroep doen op de mentor.

Ingroeien in de eigen pastorale taak

De plaatselijke werkbegeleider (collega pastor) of de externe pastor zorgt ervoor dat de nieuwe pastor geleidelijk ingroeit in de pastoraal. De taken van de pastor kunnen ondergebracht worden in vijf werkvelden: 1) individuele begeleiding van patiënten, cliënten

en hun omgeving 2) gemeenschappelijke begeleiding (liturgie, zingevingsgroepen, ...) 3) overleg en communicatie (multidisciplinaire teamvergaderingen, pastorale stuurgroep, intern pastoraal overleg,...) 4) studie, vorming en administratie 5) bijdragen aan de identiteit van de instelling. Het eigen maken van het pastorale profiel in de context van de instelling kan in verschillende stadia gebeuren: 1) observatie (observatietaken zonder de werkbegeleider) 2) observatie van het werk door de werkbegeleider 3) zelf uitvoeren van taken in aanwezigheid van de werkbegeleider 4) zelfstandig uitvoeren van taken. Om het ingroeien zo optimaal mogelijk te laten verlopen, stelt de werkbegeleider een tijdschema op en kan hiervoor beroep doen op de mentor.

Checklist voor de werkbegeleider

1. Kennismaking met

Directieleden

Stafleden

Leden van de pastorale dienst

Secretariaat (waar de pastor eventueel terecht kan)

Onthaaldienst

Sociale dienst

Palliatief supportteam

Mortuarium

Leden ethische commissie

Medisch diensthoofd, diensthoofd verpleegkundig departement, ...

Andere:

2. Praktische schikkingen

Inrichting bureel (pc toegang, telefoonaansluiting, bureaugerief...)

Naamplaatje deur en badge

Maaltijdbonnen of ander systeem

Sleutels (pastorale dienst, kapel,...)

Parkeerkaart

Contract, verzekering,...

Kledij (regels rond kledij doorgeven, alsook zorgen voor liturgische kledij)

Doorgeven naam en bereikbaarheid nieuwe collega aan betrokkenen

Andere:

3. Informatie over

Gebruik telefoon en telefoonlijsten

Helpdesk informatica

Procedures in de voorziening

Bestellingen (hoe en waar)

Reeds geplande activiteiten en agenda pastorale dienst

Registratie werkuren, overuren, recuperatie en verlofdagen

Gebruik oproepsysteem

Dagorde (wanneer koffiepauze of middagmaal, geschikte bezoektijden, ontmoeting met werkbegeleider,...)

Tijdschriften, bibliotheek, kopieermogelijkheden, post, intranet en andere informatiekanalen in de instelling

Vrijwilligerswerking

- 0 Structuur en organigram instelling
- 0 Structuur en organigram pastorale dienst
- 0 Samenstelling en werking van de pastorale dienst
- 0 Wachtdiensten pastorale dienst
- 0 Beroepsgeheim
- 0 Werking ethische commissie
- 0 Gang van zaken i.v.m. ziekte, afwezigheid, verlof...
- 0 Folders, affiches, gebedskaarten pastorale dienst
- 0 Archief pastorale dienst (wat wordt bijgehouden en hoe)
- 0 Vergaderingen pastorale dienst
- 0 Procedure communie, individuele en gemeenschappelijke ziekenzalvingen, ziekenzegening, doop in bijzondere omstandigheden, zondagsviering, gebedsdiensten en andere gangbare rituelen
- 0 Uitleg over kapel, sacristie, gewoontes bij vieringen
- 0 Achtergrondliteratuur i.v.m ziektebeelden of gespecialiseerde afdelingen
- 0 Andere:

4. Rondleiding

- 0 Structuur, toegangswegen, bewegwijzering
- 0 Onthaal
- 0 Kapel
- 0 Mortuarium
- 0 Cafeteria
- 0 Postvakjes
- 0 Informatiecentra (bijvoorbeeld bibliotheek)
- 0 Bureel (kortste weg)
- 0 Afdelingen
- 0 Andere:

5. Introductie op de afdelingen

- 0 Kennismaken met verantwoordelijke arts
- 0 Kennismaken met hoofdverpleegkundige
- 0 Informatie over de werking van de eenheid en overlegmomenten
- 0 Kennismaken met personeelsleden afdeling
- 0 Kennismaken met psychologen en therapeuten
- 0 Introductie tijdens teamoverleg
- 0 Andere:

6. Geleidelijke introductie in inhoud en identiteit van pastorale zorg

- 0 individuele begeleidingen
- 0 gemeenschappelijke begeleidingen
- 0 overleg en communicatie
- 0 vorming, administratie
- 0 bijdrage identiteit instelling

2. Mentor vanuit caritas

Naast de werkbegeleider speelt de mentor een belangrijke rol in het begeleidingstraject van de beginnende pastor. De mentor heeft tot taak om de beginnende pastor in zijn welzijn en werk te ondersteunen. De gesprekken met de mentor creëren een vrijplaats voor de beginnende pastor. De pastor kan in alle vrijheid met de mentor spreken en reflecteren over de introductie in de instelling en het ingroeien in de eigen taak. Daarom valt de taak van de mentor niet samen met de werkbegeleiding in de instelling. De mentor draagt tevens bij tot de integratie van de pastor in zijn of haar werkomgeving, tot de introductie van de pastor in het vormingsaanbod en de samenwerkingsverbanden van caritas en tot de ontwikkeling van een professionele deskundigheid.

Pastores die beginnen in de algemene en de psychiatrische ziekenhuizen kunnen tijdens de eerste zes maanden rekenen op een plaatselijke werkbegeleider en het mentorschap van Anne Vandenhoeck. De mentor heeft een drietal afspraken met de nieuwe pastor. Na een periode van zes maanden, start de nieuwe pastor met het leren aan ervaring in individuele supervisie. De supervisor wordt gekozen door de pastor. De mentor wordt geïnformeerd over de keuze van supervisor, de start en beëindiging van het supervisietraject.

Taak mentor:

- 0 Introductie in lente – en herfstvergaderingen
- 0 Introductie GAZ
- 0 Introductie jaarlijkse intersectorale studiedag
- 0 Introductie in regionale vergaderingen
- 0 Introductie navormingsprogramma's KUL/KULAK/KATHOO
- 0 Introductie in overlegorganen (stuurgroep pastoraal en ethiek ziekenhuizen, pastorale groepen op interdiocesaan vlak in Caritas, ...)
- 0 Regelen benoemingsontmoeting met de bisschop
- 0 Introductie in vormen praktijkbegeleiding
- 0 Andere:

3. Leren aan ervaring

Met het oog op kwaliteit van werk en leven is praktijkbegeleiding voor de nieuwe pastor levensnoodzakelijk. Werkbegeleiding en mentorschap zijn al twee vormen van praktijkbegeleiding, maar een beginnende pastor heeft ook nood om systematisch te leren aan ervaring. Deze methode van leren wordt het best vorm gegeven in individuele of groepssupervisie. Nieuwe pastores kunnen al ervaring hebben met individuele supervisie in de context van een opleiding. Indien niet, is individuele supervisie aangewezen als noodzakelijke vereiste om in te groeien in het beroepsprofiel. De mentor van caritas zal overleggen met de nieuwe pastor welke vorm van praktijkbegeleiding aangewezen is om zich verder te bekwamen.

Mogelijke vormen van praktijkbegeleiding

- 0 Individuele supervisie
- 0 Groepssupervisie
- 0 Intervisie
- 0 Coaching